

Recco, la festa de la pòlvora i la gastronomia

Paco Cruz

La pirotècnia, els àpats i en la major part dels casos, també, la devoció religiosa han estat components bàsics a les festes de la Europa mediterrània. Una mostra clara d'això seria la festa patronal a la població italiana de Recco.

Recco està situada a la província de Gènova, a la Regió de Ligúria, i la seva festa en honor a la Patrona Nostra Signora del Suffragio se celebra anualment el dia 8 de setembre. La preponderància dels actes on la pólvora i els focs artificials tenen un protagonisme indubtable, ha fet que la festa tingui, des de fa ja 30 anys, el sobrenom de Sagra del Fuoco (festival del foc).

A la festa tenen un protagonisme essencial els set barris de la població, anomenats *Quartieri*: Bastia, Collodari, Liceto, Ponte, San Martino, Spiaggia i Verzemma. Cadascun dels *Quartieri* munta el que anomenen *Stand Gastronomici*, que esdevé el seu centre de reunió durant els dies de la festa, on s'ofereixen diferents menús a preus populars que es converteixen en una mena de recapta per a la Festa. L'organització d'aquests estands i les diferents recaptas els hi

permeten organitzar els diversos actes pirotècnics de les festes, centrats en les *sparata di mascoli* (tronades amb masclets) i els Castells de focs artificials.

A banda d'alguns actes religiosos al mes d'agost, l'activitat festiva comença els dies 5 i 6 de setembre amb l'obertura dels estands gastronòmics amb la *focaccia*, menjar típic de Recco, com a plat estrella.

El dia 7 a quarts de 10 del matí s'inicia l'anomenada *Alzabandiera*. Aquest acte consisteix en l'aixecada de bandera de les diferents Quartieri i del Comitè organitzador, cadascuna de les aixecades va acompanyada de l'encesa de tronades de morters. La nit d'aquest dia ja hi ha la primera mostra de focs artificials on tres empreses pirotècniques de prestigi, contractades per cadascuna de les *Quartieri*, mostren el seu art al nombrós públic que omple els voltants de la platja de Recco.

El dia 8 de setembre és la diada de la Festa Patronal de Recco. A dos quarts de 4 de la matinada d'aquest dia i en honor a la Verge Maria cadascuna de les *Quartieri* dispara un seguit de salves. Al vespre té lloc la sortida de la solemne processó amb la imatge de NS del Suffragio i les diferents imatges del Crist crucificat una d'elles anomenada Cristo Nero, pel color de la figura.

Aquest dia és conegut per l'encesa de les seves grans i característiques tronades, que a excepció de la de la Quartieri Verzemma que ho fa al migdia, son disparades al pas de la processó de la nit. La instal·lació d'algunes tronades van acompanyades de la realització d'unes catifes similars a les que tenim a casa nostra per Corpus, però confeccionades amb pols de marbre de colors, bons exemples son les catifes de les Quartieri Collodari i San Martino. A la nit, a la platja, després de la Processó hi ha la resta dels focs artificials contractats per les Quartieri que no ho van fer el dia anterior.

A quarts d'una del migdia hi ha l'encesa de la espectacular *Sparata di mascoli* de la Quartieri Verzemma. Aquesta tronada està formada per uns 7500 mascles i 150 canons d'un calibre major.

La organització de les *sparata*, comença a primera hora del dia amb el marcatge de la part final de la tronada un triangle on es situen la majoria dels morters, una línia de sorra, que farà de coixí a la pólvora, marca tot el recorregut, seguidament són col·locats tots els morters -un seguit de l'altre- amb una distància entre ells d'uns 60 o 80 centímetres.

De tant en tant col·loquen grups de morters que remarquen el so dels trons amb una explosió més forta, a la part final de la tronada comencen a ubicar-se mascles d'un major calibre; alguns d'aquests porten lligat un llaç de color blau recordant el naixement d'un nen, un rosa si és una nena o un ram de flors recordant un difunt.

Finalment hi ha muntat el terratrèmol, una gran quantitat de morters col·locats en forma de triangle iniciant-se l'encesa pel vèrtex de la figura ubicant la màxima quantitat de mascles a la que seria la base

del triangle. Els tradicionals tres trons finals marquen la fi de cadascuna de les *sparata*.

La Sagra del Fuoco és, sense dubte, un dels esdeveniments a tenir en compte per part dels afeccionats als actes pirotècnics de les festes.

Paco Cruz
Juny de 2013